

ونتريکولستومی

آنچه بیمار بایستی بداند:

ونتريکولستومی عبارت است از تعبیه یک کاتتر ظریف و با قطر کم داخل یکی از بطن های جانبی مغز که معمولا در نیمکره غالب کار گذاشته می شود و یک راه موقت برای خارج نمودن مایع مغزی-نخاعی و کاهش فشار مغزی می باشد.

موارد استفاده از درن ونتريکولستومی:

- ۱- هیدروسفالی حاد: به صورت موقت تا زمان قرار دادن شنت دائمی برای کاستن از فشار زیاد مغزی استفاده می شود.
- ۲- عفونت شنت: در این مورد شنت دائم خارج می گردد تا زمانی که درمان مناسب عفونت انجام شود و سه کشت منفی مایع مغزی نخاعی از بیمار بدست نیاید از درن ونتريکولستومی استفاده می گردد.
- ۳- کاهش فشار زیاد مایع مغزی نخاعی
- ۴- تزریق دارو به روش داخل جمجمه ای: در برخی از بیماران مانند افراد با عفونت باکتریایی مغز گاهی نیاز به تزریق دارو به این روش می باشد.
- ۵- تهیه عکس رنگی از بطن های مغزی: برای بررسی بطن های مغزی به روش تزریق هوا یا ماده حاجب
- ۶- خونریزی داخل بطنی: گاهی به دلیل خونریزی داخل بطن های مغزی جهت خروج خونریزی از درون بطن های مغز و شفاف شدن مایع مغزی نخاعی نیاز به درن ونتريکولستومی می باشد.
- ۷- مانیتورینگ فشار مغزی نخاعی

عوارض ونتريکولستومی: مننژیت یا عفونت مغزی-خونریزی مغزی در مسیر عبور کاتتر یا داخل بطن ها

اقدامات قبل از عمل:

- ✓ هنگام استراحت زیر سر ۳۰ درجه بالا بیاورید.
- ✓ ناحیه ای از سر که قرار است تحت عمل جراحی قرار بگیرد در اتاق عمل شیو و ضد عفونی می شود.
- ✓ قبل از عمل ممکن است برای دفع ادرار، سونداژ ادراری شوید.
- ✓ قبل از رفتن به اتاق عمل زیور آلات و اجسام فلزی و دندان مصنوعی را خارج نمایید.
- ✓ کلیه لباس های خود را خارج کرده و لباس اتاق عمل بپوشید.
- ✓ در صورت داشتن سابقه بیماری یا مصرف داروی خاص و سابقه حساسیت به پزشک خود اطلاع دهید.

اقدامات بعد عمل:

- ❖ زیر سر ۳۰ درجه بالا باشد.
- ❖ ممکن است جهت فیکس شدن گاز و باند روی سر از کلاه کشی استفاده شود که نیابستی خیلی سفت باشد.
- ❖ بعد از عمل سطح هوشیاری و وضعیت مردمک شما جهت ارزیابی وضعیت سیستم عصبی مدام بررسی می شود.
- ❖ تا ۲۴ ساعت بعد عمل اجازه مصرف مواد غذایی ندارید. بعد از ۲۴ ساعت با اجازه پزشک می بایست رژیم غذایی را شروع نمایید. ابتدا از مایعات به میزان کم شروع نموده و در صورت تحمل مقدار آن را زیاد و سپس به غذای جامد تبدیل نمایید.
- ❖ ممکن است نتوانید تعادل خود را حین راه رفتن حفظ نمایید پس به تنهایی اقدام به راه رفتن نکنید.
- ❖ از چرخاندن ناگهانی و بیش از حد سر خودداری نمایید.
- ❖ از سرفه و عطسه و فین کردن خودداری نمایید. زیرا باعث وارد آمدن فشار به محل عمل و افزایش فشار در مغز می شود.

مراقبت از زخم:

ونتریکولستومی

- ✚ محل خروج درن بایستی همیشه پانسمان داشته باشد. معمولاً تعویض پانسمان به صورت روزانه است. می بایست دستان خود را با آب و صابون شسته و ضد عفونی نمایید. سپس با بتادین و سرم شستشو زخم را تمیز و ضد عفونی نمایید. سپس پانسمان نمایید.
- ✚ هیچ ماده ای روی زخم نزنید. به زخم آب نرسد.
- ✚ لوله و ظرف جمع آوری کننده ترشحات به هیچ وجه کشیده نشود و بین نرده های تخت نیفتد. چون ممکن است باعث تاخوردگی یا جا به جا شدن درن شود.
- ✚ در صورت ترشح غیر طبیعی و خیس شدن پانسمان و یا تورم و تجمع غیر طبیعی در محل عمل به پزشک خود اطلاع دهید.
- ✚ هیچ گاه به گیره هایی که روی لوله وجود دارد بیمار و همراه وی دست نزنید. چون ممکن است باعث بسته شدن سیستم و مانع جریان مغزی نخاعی گردد و با افزایش فشار داخل مغز به بیمار آسیب برسد.
- ✚ هیچ گاه کیسه جمع آوری ترشحات را بالاتر یا پایین تر از حدی که پزشک معین کرده استقرار داده نشود چون این کار میزان خروج مایع مغزی نخاعی را کم و زیاد می کند.

تغذیه:

- ✓ ممکن است به دلیل بی حرکتی دچار یبوست شوید. جهت جلوگیری از آن می بایست روزانه ۸-۱۲ لیوان مایعات مصرف نمایید و در رژیم غذایی خود میوه و سبزی قرار دهید. گلابی و الو و کیوی به رفع یبوست کمک می نماید.
- ✓ در رژیم غذایی خود مرکبات و ویتامین سی را قرار دهید. به بهبود محل زخم کمک می نماید.
- ✓ از یک رژیم غذایی سالم و کم چرب پیروی نمایید. از مصرف الکل و نوشیدنی های کافئین دار و دخانیات خودداری نمایید.

فعالیت:

- خوابیدن روی محل ونتریکولستومی ممنوع است زیرا باعث بسته شدن مسیر خروج مایع مغزی نخاعی می گردد.
- در هنگام باز بودن سیستم بیمار نباید بشیند و راه برود زیرا سبب خروج مقدار زیادی مایع مغزی نخاعی می گردد.
- جهت خروج از تخت بایستی سیستم بسته شود.
- جهت خروج از تخت به دلیل عدم تعادل حتما در حضور فرد دیگر اقدام به خروج از تخت نمایید.
- برنامه های فیزیوتراپی و کار درمانی خود را جهت بهبود عملکرد فردی دنبال نمایید.
- به دلیل استفاده از داروهای آرامبخش و ضد تشنج از کارهایی که نیازمند دقت بیشتری هستند خودداری شود.

سایر مراقبت ها:

- ✓ ممکن است احساس خستگی بیشتری نمایید. این خستگی به تدریج و به مرور زمان از بین می رود. در طول روز و بین فعالیت ها دوره های استراحت را در نظر بگیرید.
- ✓ جهت پیشگیری از لخته شدن خون در پاها بهتر است در طول روز چندین مرتبه پاها را ماساژ داده و عضلات منقبض نماید.
- ✓ جهت پیشگیری از بروز عفونت ریه به دلیل داروهای بیهوشی و بی حرکتی در طول روز چندین مرتبه سرفه موثر و تنفس عمیق داشته باشید.
- ✓ جهت پیشگیری از بروز زخم بستر می بایست هر دو ساعت تغییر وضعیت داشته باشید. پوست را به طور مداوم از نظر بروز زخم بستر بررسی نمایید. بهتر است از تشک مواج برای بیمار استفاده شود.
- ✓ جوارب های ضد آمبولی ممکن است تا ۲ هفته بعد از عمل استفاده شوند ولی بیماران فاقد حرکت ممکن است مدت طولانی تری استفاده شود.

در صورت بروز علائم زیر بلافاصله به پزشک مراجعه نمایید:

- تب بالا و مداوم - سردرد - گردن درد شدید - استفراغ جهنده - تاری دید و سفتی گردن - حساسیت به داروها - تورم دست ها یا پاها - خونریزی - ناتوانی جدید مثل ضعف در اندام ها و اختلال در دفع ادرار و مدفوع -

جهت پیگیری و سوالات خود می توانید با کلینیک پرستاری خود مراقبتی به شماره ۰۵۱۳۸۰۲۶۱۵۹ تماس حاصل نمایید.

سایت بیمارستان : <http://h-kamyab.mums.ac.ir>

با اسکن بارکد، از مطالب آموزشی سایت بیمارستان استفاده نمایید.

کد پمفلت: NEU/22/4	سال تهیه: 1401
گروه هدف: بیماران	بازنگری: 1404